

1. ÜNİTE

Finansal Yönetim ve Fonksiyonları

TANIMLAR

Finans Nedir?

- Kişi ya da kurumların faydalanabileceği para, fon ya da sermaye anlamına gelmektedir.

Finansman Nedir?

- Para ya da sermayenin sağlanmasını ifade etmektedir.

Finansal Yönetim Nedir?

- Hem gereksinim duyulan fonların sağlanmasını hem de bu fonların uygun varlıklara yatırılmasının yönetimini ifade eder.

Finans Yöneticisi

- İşletmelerde **yatırım** ve **finansman** kararlarından doğrudan sorumlu olan kişilerdir.

Finansal Yönetimin Fonksiyonları

■ *Yatırım Kararları*

- Kısa ve uzun dönemli ne tür yatırımlar yapılacaktır?

■ *Finanslama Kararları*

- Para ihtiyacı nasıl, nereden ve ne zaman karşılanacaktır?

■ *Kâr Payı Dağıtım Kararları*

- İşletmenin kârı nasıl dağıtılacaktır?

Yatırım Kararları

- Uzun süreli mi yoksa kısa süreli mi yatırım yapılmalı?
- Maddi ya da maddi olmayan varlıkların hangisine yatırım yapılmalı?

Finansal Yönetimin Fonksiyonları

- Yatırımlar ne şekilde finanse edilmeli?
- Hangi şekilde finansman işletme açısından daha uygun olur?
- En iyi finanslama bileşimi nasıl olmalı?
- Fonlar nereden, nasıl ve ne zaman karşılanmalı?

Finansal Yönetimin Fonksiyonları

- Elde edilen kâr işletmede mi bırakılmalı yoksa ortaklara mı dağıtılmalı?
- Fonların dışarıdan sağlanması durumunda maliyeti ne olur?
- Elde edilen kârın ne kadarı dağıtılmalı?

finansal yönetimden beklenenler daha ayrıntılı olarak ele alındığında karşımıza şu temel fonksiyonlar çıkmaktadır:

- 1.Finansal Analiz
- 2.Finansal Planlama ve Denetim
- 3.Fonların Sağlanması
- 4.Fonların Yatırımı
- 5.Özel Finansal Sorunların zm

Finans Yöneticisinin Sorumlulukları

▪ Fon Yönetici

- Banka İlişkileri
- Nakit Yönetimi
- Finanslama
- Kredi Yönetimi
- Kâr Payı Ödemeleri
- Sigorta
- Emeklilik Fonlarının Yönetimi

▪ Muhasebe Müdürü

- Mali Tabloların Hazırlanması
- İç Denetim
- Muhasebe
- Bordro İşlemleri
- Kayıtların Korunması
- Bütçelerin Hazırlanması
- Vergiler

İşletmelerin Amaçları

- Mal ve hizmet üreterek toplum refahını arttırmak,
- İşletmede istihdamı sürekli kılmak,
- İşletmenin sürekliliğini sağlamak,
- Üretimi ve satışları arttırmak,
- İşletmenin piyasa payını arttırmak,
- İşletmenin büyümesini sağlamak,
- İşletmenin **kârını maksimum** yapmak,
- İşletmenin cari **piyasa değerini maksimum** yapmak.

Kârı Maksimize Etme

- Klasik ekonomik görüş tarafından işletmelerin nihai amacı olarak tanımlanmaktadır.
- Kâr maksimizasyonu amacının eksiklikleri:
 - Zaman Faktörü
 - Kârların toplam miktarı mı, kârlılık oranı mı?
 - Muhasebe kârı mı, hissedarların yaratmış oldukları fırsat maliyeti mi?
 - Risk Faktörü

İşletmenin Piyasa Değerini Maksimize Etme

İşletmenin cari Pazar veya piyasa değerini maksimize etme ya da hissedarların varlıklarını (servetlerini) maksimize etme amacı, işletmenin gelecekte beklenen gelirlerinin şimdiki değerinin maksimum edilmesi şeklinde ifade edilebilir. İşletmelerin piyasa değeri hisse senedi ihraç etmiş işletmeyse hisse senetlerinin fiyatlarıyla ölçülür.

Piyasa Değerini Maksimize Etmenin Üstünlükleri

- Hissedarların varlıklarını ya da işletme değerini maksimize etme, bir işletmede kısa ya da uzun dönemdeki kârlılığın göz önüne alınmasında meydana gelen sorunları ortadan kaldırır.
- Hissedarların varlıklarını ya da işletme değerini maksimize etme modeli, bazı eklemelerle, ömrü farklı alternatifleri karşılaştırmada da kullanılabilir.
- Hissedarların varlıklarını ya da işletme değerini maksimize etme amacı iskonto oranının üzerinde durulmasını gerekli kılar.

Kamu sağlık kurumlarında finansal amaç

Kamu sağlık kurumlarında karlılık veya devlet gelirlerini maksimize etme hedefi yoktur. Hizmetin kaliteli, ekonomik, verimli ve etkili olması önemlidir.

- Ekonomiklik
- Verimlilik
- Etkililik koşulları firma değerini belirler.

Gelirleri maksimize etmek değil, giderleri minimize etmek temel hedeftir.

İŞLETME TÜRLERİ

- **Bireysel İşletme:** Kişilerin herhangi bir yazılı sözleşmeye dayanmaksızın, borçlarından dolayı tüm varlıklarıyla sorumlu oldukları bir girişim türüdür.
- **Adi Ortaklık:** İki ya da daha fazla kişinin herhangi bir şekil şartına tâbi olmaksızın, yazılı ya da sözlü bir anlaşmayla geçici ya da sürekli olarak kurabilecekleri ortaklık türüdür.

İŞLETME TÜRLERİ

- **Kolektif Ortaklıklar:** Kişilerin belirli şekil şartlarıyla ve belli bir unvan altında oluşturdukları bir ortaklık türüdür.
- **Adi Komandit Ortaklıklar:** Bir ticari işletmeyi işletmek üzere bir ticaret ünvanı altında kurulan ve alacaklılara karşı ortakların bir bölümünün sınırlı bir bölümünün sınırsız olarak sorumlu olduğu ortaklıklardır.

İŞLETME TÜRLERİ

- **Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Ortaklık:** Adi komandit ortaklığa benzer olan bu ortaklıkta sınırlı sorumlu ortaklar olarak bir ya da birkaç kişinin daha yer almasıdır.
- **Limited Ortaklıklar:** Bir veya daha fazla gerçek ve tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulan, ortaklıkların sorumluluğu koydukları veya koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlı ve esas sermayesi belirli olan ticari ortaklık tipidir.

İŞLETME TÜRLERİ

- **Anonim Ortaklıklar:** T.T.K.'ya göre, bir ünvana sahip, esas sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan ve borçlarından dolayı yalnızca mal varlığı ile sorumlu bulunan şirkettir.
- **Halka Açık Anonim Ortaklıklar:** Sermaye Piyasası Kanununa (SPK) göre hisse senetleri Kanun'daki prosedür dahilinde halka arz edilen şirketlerle, ortak sayısı 250'yi aşan veya 250'yi aştığı belirlenen şirketler halka açık şirket olarak kabul edilmektedir.

Halka Arz

Sermaye piyasası araçlarının satın alınması için her türlü yoldan halka çağrıda bulunularak halkın bir anonim ortaklığa katılmaya veya kurucu olmaya davet edilmesi, hisse senetlerinin borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda devamlı işlem görmesi, halka açık anonim ortaklıkların sermaye artırımları dolayısıyla hisse senetlerinin satışını ifade etmektedir.

TTK'a Göre Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı

- TTK, esas sermaye prensibini benimsemiştir. Buna göre, anonim Őirketlerde sermayenin değişmezliği prensibi katı kurallara baęlanmıŐtır. Esas sozleŐmede değişiklik yapılmadıkça esas sermaye, nominal değer ve hisse sayısı deęiŐtirilemez.

Bedelsiz Sermaye Artırımı

- Olağanüstü yedeklerin sermayeye eklenmesi,
- Geçmiş yıl kârlarının sermayeye eklenmesi,
- Yeniden değerleme sonucu oluşun fonun sermayeye eklenmesi,
- Maliyet artışı fonunun sermayeye eklenmesi,
- Gayrimenkul ve iştirak hisselerinin satışından doğun karın sermayeye eklenmesi

SPK'a Göre Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı

- **Kayıtlı Sermaye Sistemi:** Esas itibariyle bir sermaye artırım sistemi olup, sermayenin genel kurul kararı gerekmezsiniz arttırılabileceği bir limiti ifade eder.
- **Başlangıç Sermayesi:** Kayıtlı sermayeli ortaklıkların sahip olmaları zorunlu asgari çıkarılmış sermayesini ifade eder.
- **Çıkarılmış Sermaye:** Kayıtlı sermayeli ortaklıkların satışı yapılmış hisse senetlerini temsil eden sermayeleridir.

Anonim Ortaklıklarda Tahvil İhracı

Halka açık anonim ortaklıklara tahvil ihracı konusunda iki ayrıcalık tanınmıştır. İlki daha fazla tahvil ihraç edebilme imkanı, ikincisi ise tahvil çıkarma yetkisinin ana sözleşme ile yönetim kuruluna bırakılabilmesidir.

Finans Fonksiyonu Üzerinde Etkili olan Gelişmeler

- Sermayenin dolaşım hızı,
- Teknolojik gelişme ve değişiklikler
- İşletmelerin büyük ölçekte faaliyette bulunmaları,
- İşletmelerin çok çeşitli ürünler üretmeleri ve çeşitli piyasalara sunmaları,
- AR-GE faaliyetlerinin öneminin artması,

Finans Fonksiyonu Üzerinde Etkili olan Gelişmeler

- İşletmelerin büyümeye verdikleri önemin artması,
- İşletmeler arasında birleşme ve satın almaların yoğunlaşması,
- Teknolojide hızlı değişmelerin yaşanması,
- Piyasalarda rekabetin artması, kâr marjlarının daralması,
- Ulaştırma ve iletişim olanaklarının artması,
- Faiz ve döviz kurlarında dalgalanmaların artması,

Finansal Yönetimde Temel İlkeler

1. Risk – getiri dengesi sağlanmalıdır,
2. Para zaman değerine sahiptir,
3. Kar değil, nakit önemlidir,
4. Nakit akışlarındaki artış dikkate alınmalıdır,
5. Rekabetin yoğun olduğu piyasalarda karlı projeler bulmak zordur,
6. Sermaye piyasalarının yapısı önemlidir,
7. Temsil maliyeti sorunu gözardı edilmemelidir,
8. Finansal kararlarda vergilerin etkisi dikkate alınmalıdır,
9. Tüm riskler eşit değildir,
10. Etik davranış ilkesi.

2. ÜNİTE

Finansal Sistem, Finansal Piyasalar, Finansal Araçlar ve Kurumlar

Finansal Piyasalar ve Finansal Yönetim

- İşletmeler ihtiyaç duydukları fonları genellikle dışsal kaynaklardan sağlarlar.
- Bu dışsal kaynaklarda finansal piyasalardır.
- **Finansal Piyasalar;** Fon arz ve talebinin karşılaştığı, değişimin gerçekleştiği piyasalar olarak tanımlanmaktadır.

Finansal piyasaların temel fonksiyonları;

**Fiyat
Belirleme**

**Likidite
Sağlama**

**Bilgi
Edinmeyi
Kolaylaştırma**

Finansal Sistem ve Finansal Piyasalar

- Finansal piyasaların temel fonksiyonu fon arz ve talebini karşılamaktır.
- Bunu da finansal sistem aracılığıyla yapar.
- Finansal sistemin unsurları şunlardır;
 - *Tasarruf sahipleri (bireyler, işletmeler, devlet,yabancılar)*
 - *Yatırımcılar (bireyler, işletmeler, devlet,yabancılar)*
 - *Yatırım ve Finansman araçları (tahvil, hisse senedi)*
 - *Yardımcı Kuruluşlar (bankalar, aracı kurumlar)*
 - *Hukuki ve idari düzenlemeler (Kanunlar, yönetmelikler) (Bkz. Şekil 2.2 syf 36)*

Finansal Piyasaların Sınıflandırılması

Süre Bakımından:

- **Para Piyasası:** Vadesi en fazla bir yıl kadar fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasalardır.

(Para Piyasası araçları; mevduat, hazine bonosu, finansman bonusu, repo, banka bonoları, vdmk)

- **Sermaye Piyasaları:** Vadesi bir yılı aşan fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasalardır.

(Sermaye Piyasası araçları; devlet tahvili, özel kesim tahvil, hisse senedi)

Finansal Piyasaların Sınıflandırılması

El Değiştirme Bakımından:

- **Birincil Piyasa:** Menkul kıymetlerin ilk kez alınıp satıldığı piyasalardır.
- **İkincil Piyasalar:** Daha önceden alım-satıma konu olmuş menkul kıymetlerin işlem gördüğü piyasalardır. (İMKB)

Finansal Piyasaların Sınıflandırılması

Örgütlenme Bakımından:

- **Örgütlenmiş Finansal Piyasalar:** Belirli bir fiziksel mekânı olan, belirli kurallara göre işlemlerin yapılabildiği piyasalardır. (Bankacılık sistemi)
- **Örgütlenmemiş (Tezgâh Üstü) Piyasalar:** Örgütlenmiş piyasalarda olduğu gibi belirli bir mekanda, önceden belirlenmiş kurallara göre işlemlerin yapılmadığı piyasalardır.

Finansal Piyasaların Sınıflandırılması

Finansal Varlığı Niteliği Bakımından:

- **Borç Piyasaları:** Borçlanma araçlarının alınıp satıldığı piyasalardır. (İMKB Tahvil Bono Piyasası)
- **Öz sermaye Piyasaları:** Hisse senetlerinin alınıp satıldığı piyasalardır. (İMKB Hisse senetleri Piyasası)

Finansal Piyasaların Sınıflandırılması

Ödeme Süresi Bakımından:

- **Spot Piyasalar:** Ödemenin ve teslimin hemen yapıldığı piyasalardır.
- **Vadeli Piyasalar:** Önceden belirlenmiş bir fiyattan, gelecekteki bir zamanda ödemenin ve teslimin yapıldığı piyasalardır. (VOB)

Ülkemizdeki Finansal Piyasalar

Organize Piyasalar

- TC Merkez Bankası Piyasaları
 - Açık piyasa
 - İnterbank para piyasası
 - Döviz piyasası
- İMKB Piyasaları
 - Hisse senetleri piyasası
 - Tahvil ve bono piyasası
 - Yabancı menkul kıymetler piyasası
- İstanbul Altın Borsası
- Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasası

Ülkemizdeki Finansal Piyasalar

Organize Olmayan Piyasalar

- Bankalararası Piyasalar
 - TL piyasası
 - Repo piyasası
 - Tahvil piyasası
 - Döviz piyasası
- Serbest Altın Piyasası
- Serbest Döviz Piyasası

Finansal Araçlar

- Alacaklılık yada ortaklık hakkı veren, maddi olmayan varlıklardır.
- Finansal sistemde fon arz edenlerle fon talep edenler bu varlıklar yardımıyla birbirlerine fon aktarırlar.
- Finansal araç ile menkul kıymet aynı değildir.

Finansal Araçlar

Finansal araçların başlıca özellikleri:

- Getiri
- Riskin tahmin edilebilirliği
- Vade
- Paraya çevrilebilirlik
- Bölünebilirlik

Finansal Kurumlar

Finansal kurumların başlıca faydaları:

- Fon maliyetlerini azaltmak
- Miktar ayarlaması yapmak
- Vade ayarlaması yapmak
- Risk ayarlaması yapmak
- Finansal danışmanlık hizmeti sunmak

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

Amaç: Finansal sistemin beklenen fonksiyonlarının en iyi şekilde yerine getirilebilmesi ve etkin şekilde işletilmesi.

- TCMB (para piyasası)
- Hazine Müsteşarlığı (sigorta şirketleri, bireysel emeklilik gibi)
- SPK (aracı kurum, portföy yönetim şirketi, yatırım ortaklığı gibi)
- BDDK (bankalar, leasing şirketleri, factoring şirketleri gibi)
- TMSF (mevduat)

Faiz Oranları

- *Faiz, üretim faktörü olan sermayenin bedelidir.*
- *Faiz, makro dengeyi sağlayan önemli bir faktördür.*
- *Faiz, para talebini ve likidite tercihini etkileyen önemli bir faktördür.*
- *Faiz bir maliyet unsurudur.*

Faiz Oranları

Nominal Faiz Oranını Belirleyen Faktörler

$$i = i' + EP + \ddot{O}P + LP + VP$$

i = Nominal faiz oranı

i' = Reel faiz oranı (gerçek faiz oranı)

EP = Enflasyon primi

$\ddot{O}P$ = Ödenmeme risk primi

LP = Likidite primi

VP = Vade riski primi

3. ÜNİTE

Paranın Zaman Değeri

Paranın Zaman Değeri

- Paranın zaman değeri, para akışının farkı zaman noktalarında olmasından kaynaklanmaktadır.
- Farklı zaman noktasında verilen yada alınan aynı miktarda para aynı değere sahip değildir.
- **Faiz;** parayı sunanlar açısından bugünkü kullanım hakkından vazgeçmenin **getirisi**, parayı kullananlar açısından ise gelecekte kullanılacak paranın bugünden kullanılmasının **bedelidir.**

Paranın Zaman Değeri

- Paranın zaman değeri enflasyonla aynı Őey değildir.
- Enflasyon 0 bile olsa faiz vardır.
- Genellikle faiz oranları enflasyon oranından yüksektir.

Basit Faiz

Faizin değişmeyen anapara üzerinden hesaplandığı faiz hesaplama yöntemidir.

$$I = P \times i \times t$$

P = Anapara, Başlangıç sermayesi,

I = Basit faiz miktarı

i = Yıllık faiz oranı

t = Süre

**Süre ve faiz oranı
uyumlu olmalı!!!!**

Basit Faiz

Soru: Bir kredi kurumuna 15.000 TL %24 faiz oranıyla yatırılmıştır.

- a)** 1. yılın sonundaki faizini,
- b)** 3. ay sonundaki faizi,
- c)** 95 gün sonraki faizini hesaplayınız.

Basit Faiz

Basit faizde gelecekteki değer;

- Bir miktar paranın belirli bir süre sonunda belirli bir faiz oranıyla ulaşacağı değerdir.
- Başka bir ifade ile anapara + faizdir.
- Gelecekteki değer “S” olarak formüle edilirse;

$S = P + I$ 'dir. Formül düzenlendiğinde $S = P (1 + ixt)$ olur.

Basit Faiz

Basit faizde bugünkü değer;

- Gelecekteki bir miktar paranın bugünkü değerinin hesaplanmasıdır.
- Bu işleme **iskontolama** adı verilmektedir.
- İskontolama aşağıdaki formül yardımıyla hesaplanır;

$$P = S / (1+ixt)$$

Bileşik Faiz

Her devrenin faizi bir evvelki devrenin faizinin katıldığı anaparalar üzerinden hesaplandığı faiz hesaplama yöntemidir.

$$S = P(1+i)^n \text{ (gelecekteki değer)}$$

$$P = S / (1+i)^n \text{ (bugünkü değer)}$$

S = Gelecekteki değer, Bileşik değer

P = Anapara, Başlangıçtaki değer

i = Devre faiz oranı

n = Vade süresindeki devre sayısı

Devre uzunluğunun bir yıldan kısa olması

- Devre uzunluğu bir yıldan kısa olabilir. (3 ay, 6 ay gibi)
- Bu durumda yıllık olarak verilen faizin devre oranını bulmak gerekmektedir.
- Devresi bir yıldan kısa olan basit faizin kümülatif olarak yıllık bileşik faizinin bulunmasına **efektif faiz** adı verilmektedir.
- Efektif faiz aşağıdaki formül yardımıyla bulunur;

$$S = px\left(1 + \frac{i}{m}\right)^{mxn}$$

r = Efektif faiz oranı

j = Yıllık faiz oranı

m = Yıldaki faizlendirme sıklığı

Devre sayısının bir yılda birden fazla olması

Nominal faiz oranı %12 ise; 1000 TL'nin

A) 4 ayda bir faizlendirilmesi durumunda

B) 6 ayda bir faizlendirilmesi durumunda

C) 2 ayda bir faizlendirilmesi durumunda

D) Her ay faizlendirilmesi durumunda gelecek değeri hesaplayınız.

Reel Faiz

- Reel faiz enflasyondan arındırılmış faiz oranıdır.
- Reel getiri ise enflasyondan arındırılmış getiridir.
- Reel faiz aşağıdaki formül yardımıyla hesaplanmaktadır.

$$1 + \text{Reel Faiz} = \left(\frac{1 + \text{Nominal Faiz oranı}}{1 + \text{Enflasyon oranı}} \right)$$

Anüiteler

- **Anüite** = Eşit Zaman aralıklarıyla yapılan eşit ödemeler dizisidir.
- **Anüitelerin Gelecek Değeri (AGD)** = Her devre alınacak ya da verilecek eşit taksitlerin belirli bir süre sonunda ne değere ulaşacağını hesaplamak için kullanılır.
- **Anüitelerin Bugünkü Değeri (ABD)**= Her devre alınacak ya da verilecek eşit taksitlerin bugünkü değerini hesaplamak için kullanılır.

Anüitenin Gelecek Değeri

$$\mathbf{AGD} = \mathbf{A} \frac{\mathbf{(1 + i)^n - 1}}{\mathbf{i}}$$

Anüitenin Bugünkü Değeri

$$\mathbf{ABD} = \mathbf{A} \frac{\mathbf{(1 + i)^n - 1}}{\mathbf{(1 + i)^n \times i}}$$

Anüitelerde Diğer Özel Durumlar

Devamlı Anüiteler

Geciktirilmiş Anüitelerin Bugünkü Değeri

4. ÜNİTE

Finansal Analiz

Tanım

- **Finansal analiz:** İşletmenin hem finansal mevcut durumu hemde geçmişteki finansal durumu incelenerek gelecekle ilgili planlama çalışmalarına ışık tutacak bilgiler elde edilmesidir.

Başka bir ifade ile;

İşletmelerin mali durumlarının ve faaliyet sonuçlarının değerlendirildiği çalışmalardır.

Finansal Analiz Türleri

■ Analizin Yapılma Amacına Göre

- Yatırım Analizi
- Yönetim Analizi
- Kredi Analizi

■ Analizin Yapılış Biçimine Göre

- Statik Analiz
- Dinamik Analiz

■ Analizi Yapacak Kişilere Göre

- İç Analiz
- Dış Analiz

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

- Bilanço
- Gelir Tablosu
- Satışların Maliyeti
- Fon Akım Tabloları
- Nakit Akım Tabloları
- Kar Dağıtım Tabloları
- Öz Kaynaklar Değişim Tablosu

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

■ Bilanço – Aktif Kısmı (1)

– Dönen Varlıklar

- Hazır Değerler
- Menkul Kıymetler
- Ticari Alacaklar
- Diğer Alacaklar
- Stoklar
- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri
- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
- Diğer Dönen Varlıklar

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

■ Bilanço – Aktif Kısmı (2)

– Duran Varlıklar

- Ticari Alacaklar
- Diğer Alacaklar
- Mali Duran Varlıklar
- Maddi Duran Varlıklar
- Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar
- Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
- Diğer Duran Varlıklar

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

■ Bilanço – Pasif Kısmı (1)

– Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

- Mali Borçlar
- Ticari Borçlar
- Diğer Borçlar
- Alınan Avanslar
- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri
- Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler
- Borç ve Gider Karşılıkları
- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

■ **Bilanço – Pasif Kısmı (2)**

– Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

- Mali Borçlar
- Ticari Borçlar
- Diğer Borçlar
- Alınan Avanslar
- Borç ve Gider Karşılıkları
- Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
- Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

■ Bilanço – Pasif Kısmı (3)

– Öz Kaynaklar

- Ödenmiş Sermaye
- Sermaye Yedekleri
- Kar Yedekleri
- Geçmiş Yıllar Karları
- Geçmiş Yıllar Zararları
- Dönem Net Karı

Finansal Analizde Kullanılan Tablolar

Gelir Tablosu

- A- BRÜT SATIŞLAR
- B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)
- **NET SATIŞLAR**
- C- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)
- **BRÜT SATIŞ KÂRI VEYA ZARARI**
- D- FAALİYET GİDERLERİ (-)
- **FAALİYET KÂRI VEYA ZARARI**
- E- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR
- F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)
- G- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)
- **OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR**
- H- OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR
- I- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)
- **DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI**
- İ- DÖNEM KÂRI, VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI(-)
- **DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI**

Finansal Analizde Kullanılan Teknikler

- Oran Analizi
- Yüzde Yöntemiyle Analiz (Dikey Analiz)
- Karşılaştırmalı Analiz (Yatay Analiz)
- Eğilim Analizi (Trend Analizi)

Oran Analizi

- Likidite Oranları
- Faaliyet Oranları
- Finansal Kaldıraç Oranları
- Karlılık Oranları
- Piyasa Performansını Değerlendirmede Kullanılan Oranlar

Likidite Oranları

▪ Cari Oran

- $\text{Dönen Varlıklar} / \text{KVYK}$

▪ Asit – Test Oranı

- $(\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}) / \text{KVYK}$

▪ Nakit Oranı

- $(\text{Hazır Değerler} + \text{Menkul Kıymetler}) / \text{KVYK}$

Faaliyet (Etkinlik) Oranları

▪ Alacak Devir Hızı

- $\text{Kredili Satışlar} / \text{Ort. Ticari Alacaklar}$

▪ Alacakların Ortalama Tahsil Süresi

- $360 / \text{Alacak Devir Hızı}$

▪ Stok Devir Hızı

- $\text{Satışların Maliyeti} / \text{Ortalama Stok}$

▪ Stok Tüketilme Süresi(ortalama stokta kalma süresi)

- $360 / \text{Stok Devir Hızı}$

Faaliyet (Etkinlik) Oranları

- Sabit Aktiflerin Devir Hızı
 - $\text{Net Satışlar} / \text{Net Sabit Varlıklar}$
- Toplam Varlıkların Devir Hızı
 - $\text{Net Satışlar} / \text{Ortalama Toplam Varlıklar}$

Finansal Yapı Oranları

▪ Borç Oranı (finansal Kaldıraç Oranı)

- $\text{Toplam Yabancı Kaynaklar} / \text{Toplam Varlıklar} = 0,50$

▪ Borç Öz Sermaye Oranı

- $\text{Toplam Yabancı Kaynaklar} / \text{Toplam Öz Sermaye} = 1$

▪ Faiz karşılama oranı

- $\text{FVÖK} / \text{Faiz Giderleri}$

$\text{FVÖG} = (\text{Faiz ve vergiden önceki kar})$

▪ Sabit Giderleri Karşılama Oranı

- $(\text{FVÖK} + \text{Sabit Giderler}) / (\text{Faiz Ödemeleri} + \text{Dividant Ödemeleri} + \text{Vergi Öncesi Ödenim Fonu})$

Karlılık Oranları

▪ Brüt Kar Marjı

- $(\text{Net Satışlar} - \text{Satışların Maliyeti}) / \text{Net Satışlar}$
(Brüt satış karı)

▪ Net Kar Marjı

- $\text{Net Kar} / \text{Net Satışlar}$

Karlılık Oranları

- **Öz Sermaye Karlılık Oranı**
 - Net Kar / Öz Sermaye
- **Toplam Varlıkların Karlılık Oranı**
 - Net Kar / Toplam Varlıklar
- **Kaynaklar Üzerinden Karlılık Oranı**
 - FVÖG/Toplam Kaynaklar

Piyasa Performansını Değerlendirmede Kullanılan Oranlar

▪ Fiyat Kazanç Oranı

- Hisse Başı Pazar Fiyatı / Hisse Başı Kazanç
- Hisse başı kazanç=Dönem net karı/hisse senedi sayısı

▪ Pazar Değeri – Defter Değeri Oranı

- Hisse Başı Pazar Değeri/ Hisse Başı Defter Değeri

Piyasa Performansını Değerlendirmede Kullanılan Oranlar

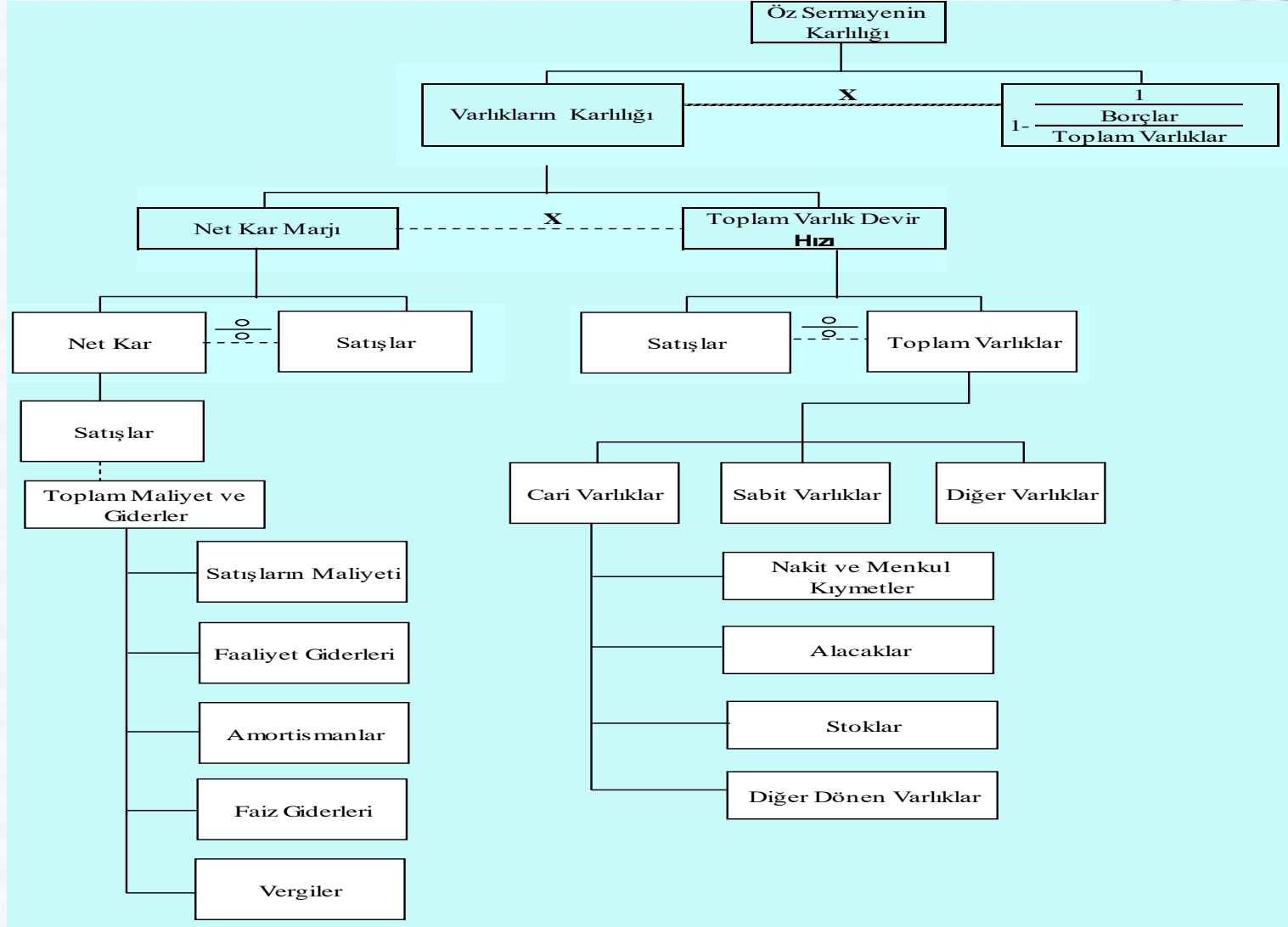
▪ Kar Payı Dağıtım Oranı

- Hisse Başına Dağıtılan Kar Payı/ Hisse Başına Düşen Kar

▪ Kar Payı Verim Oranı

- H. B. Dağıtılan Kar Payı / H. B. Kar Payı

Finansal Oranlar Arasındaki İlişkiler (DuPont Analizi)

- Hastanede dönem içinde acil servis ve polikliniğe başvuran hasta sayısı 30.000, bu hastalardan yatan hasta sayısı 6.000 kişi olmuştur. Hastanede acil ve poliklinikte çalışan doktor sayısı 5 kişidir. Hastanenin yatan hasta oranı kaçtır?

Karşılaştırmalı Analiz (Yatay Analiz)

Karşılaştırmalı analiz, bir işletmenin farklı tarihlerde düzenlenmiş mali tablolarında yer alan kalemlerde görülen değişikliklerin incelenmesi ve bu değişikliklerin değerlendirilmesidir.

Karşılaştırmalı Analiz (Yatay Analiz)

- Karşılaştırmalı analiz dinamik bir analiz türüdür.
- Mali tablolarda yer alan kalemlerin birbiri ile ilişkisi değil, kalemlerin zaman içerisindeki artış yada azalış incelenir.
- Karşılaştırmalı analiz işletmenin gelişimi hakkında fikir vermektedir.
- Analiz yapılırken sadece tutar olarak karşılaştırma yetmez oransal olarak da karşılaştırma yapılmalıdır.

Yüzde Yöntemi ile Analiz (Dikey Analiz)

Dikey analiz, ortak esasa indirgenmiş tablolar analizi olarak da isimlendirilen bu analiz yönteminde, mali tablolarda yer alan her bir kalemin toplam içerisindeki payı yüzde olarak ifade edilir.

Yüzde Yöntemi ile Analiz (Dikey Analiz)

- Yöntem uygulanırken her bir bilanço kalemi önce bölüm toplamına sonra bilanço toplamına oranlanır.
- Gelir tablosunda ise Net satışlar kalemine oranlanmasıyla bulunur.
- Statik bir analizdir.
- Daha diğer firmalarla yada sektör ortalamalarıyla karşılaştırma yapılır.

Trend Analizi

Trend analizi, bir işletmenin uzun bir zaman dönemi içindeki (5-10 yıl gibi) değişimlerinin, endüstrideki diğer işletmelere oranla ya da o işletmenin baz olarak alınan yılına oranla ne yönde olduğunu belirlemek için yapılır.

Trend Analizi

- Genellikle 5 – 10 yıl gibi uzun dönemleri kapsar.
- Uzun dönemleri analiz ettiği için sonuçlar daha anlamlı olmaktadır.
- Dinamik bir analiz türüdür.
- Uygulaması daha zordur.

5. ÜNİTE

Başabaş ve Kaldıraç Analizi

Tanım

Başabaş analizi, kar yada zararın olmadığı, gelir ve giderin birbirine eşit olduğu, yani karın sıfır olduğu satış miktarını yada tutarını ifade etmektedir.

Analizin temel varsayımı giderlerin **sabit gider** ve **değişken gider** olmak üzere ikiye ayrılmasıdır.

Sabit gider: Üretim ve satış hacmindeki farklılaşmalardan etkilenmeyen giderlerdir.

Değişken gider: Üretim ve satış hacmine bağlı olarak değişen giderlerdir.

Doğrusal Başabaş Analizi

Varsayımlar:

- » Sabit maliyetler çeşitli üretim düzeylerinde değişmemektedir.
- » Birim başına değişken maliyetler, tüm üretim düzeylerinde sabit kalmaktadır.
- » Genel fiyat düzeyi değişmemektedir.
- » Ürünlerin satış fiyatı miktara bağlı olarak değişmemektedir.
- » Üretilen ürünlerin tamamı satılmaktadır. Diğer bir ifade ile stoklama yoktur.
- » Üretim hacmine bağlı olarak üretim faktörlerinin verimliliği değişmemektedir.

Başabaş Noktasının Hesaplanması

Kar = Toplam Gelir – Toplam Gider

Kar = $Q(P-V) - F$

Q = Üretim ve Satış Miktarı

P = Satış Fiyatı

V= Birim Değişken Maliyet

F= Toplam Sabit Maliyet

Başabaş noktası **miktari** aşağıdaki formül yardımıyla hesaplanmaktadır;

$$\text{Başabaş Satış Düzeyi} = \frac{\text{Sabit Maliyetler}}{\text{Fiyat - Değişken Maliyetler}}$$

Hâsilata Dayalı Olarak Başabaş Noktasının Saptanması

$$\text{Başabaş Satış Hasılatı} = \frac{\text{Sabit Maliyetler}}{1 - \frac{\text{Birim Değişken Maliyetler}}{\text{Birim Satış Fiyatı}}}$$

Örnek;

Bir imalat işletmesi üretimde birim başına 200 TL değişken maliyete katlanmaktadır. Ürünün birim satış fiyatı 220 TL olup sabit maliyetler toplamı 100.000 TL dir.

- a) Başabaş noktasını miktar olarak hesaplayınız. (5.000 adet)
- b) Başabaş noktasını tutar olarak hesaplayınız. (1.100.000 TL)
- c) İşletmenin 50.000 TL kar elde etmesi için yapması gereken satış miktarını ve tutarını hesaplayınız. (7.500 adet ve 1.650.000)
- d) İşletmenin değişken giderlerinin %20 artması halinde ilk durumdaki başabaş noktasına ulaşmak için fiyatını ne kadar yapmalıdır hesaplayınız. (260 TL)

Nakit Başabaş Analizi

Sabit maliyetler arasındaki, doğrudan nakit çıkışı gerektirmeyen amortismanlar, karşılıklar gibi giderlerin sabit maliyetlerden düşülmesi gerekmektedir. Böylelikle doğrudan nakit çıkışı gerektiren maliyetler dikkate alınmaktadır.

Nakit başabaş noktası aşağıdaki formül yardımıyla hesaplanır;

$$Q_{\text{NAKİT}} = \frac{F - A}{P - V}$$

Birden fazla ürün için başabaş hesaplanması

Birden fazla ürün üretildiği durumda, işletmenin bütününe temsilen değişken gider oranının hesaplanması (V/P) gerekir. Her bir ürünün toplam satışa oranı ile değişken gider oranları çarpılır.

Ürün	Tahmini Satış	Fiyat (P)	B.D.G. (V)
X	2.000	100	60
Y	1.000	120	84
Z	1.000	110	66

Sabit giderler 375 TL ise her bir ürün için başabaş satış tutarı ne kadar olmalıdır?

Başabaş Analizinin Kullanım Amaçları

- Firmanın zarara uğramaması için gerekli satış hacminin bulunması,
- Çeşitli üretim düzeylerinde birim maliyetlerin hesaplanması,
- Asgari satış fiyatının belirlenmesi,
- Kar hedefine ulaşılması için gerekli iş hacminin saptanması,
- İşletmenin yenileme yatırımlarına ihtiyacı olup olmadığının belirlenmesi,
- Firmanın izleyeceği üretim, fiyat, yatırım politikaları konusunda alınacak kararlara yardımcı olması.

Başabaş Analizinin Eleştirilmesi

- Faaliyet giderlerinin sabit ve değişken gider şeklinde ayrılması zordur.
- Genellikle üretim ve satış düzeyi aynı olmaz.
- Satış fiyatının üretim miktarından bağımsız ve sabit olması sadece tam rekabet koşullarında mümkün olmaktadır.
- Geçmiş verilerin gelecekte değişmeyeceği varsayımı çok da mümkün olmamaktadır.

Faaliyet ve Finansal Kaldıraç Analizleri

Bir işletme faaliyetlerinde ya da finansmanında sabit giderleri varsa kaldıraçtan faydalanıyor demektir.

Faaliyet kaldıracı sabit maliyet yükleyen varlıkların kullanımıyla ortaya çıkarken, **finansal kaldıraç**, sabit maliyet gerektiren borçların kullanımıyla oluşur.

Faaliyet Kaldırıcı ve Faaliyet Kaldırıcı Derecesi

Bir işletmenin faaliyet kaldırıcı, maliyetlerin hangi oranda sabit, hangi oranda değişken olduğunu ifadeye yarayan bir kavramdır.

Faaliyet kaldırıcı, sabit giderlerle değişken giderler arasında bir ilişki kurarak sabit giderlerin nereye kadar kabul edilebileceğini araştırmaktadır.

Faaliyet kaldırıcı derecesi ise; faaliyet karının satış hacmindeki değişmelere karşı duyarlılığıdır.

Başka bir ifade ile, satış hasılatındaki %1 değişimin FVÖK'te oluşturacağı yüzde değişik FKD ile hesaplanır.

Faaliyet Kaldırıcı ve Faaliyet Kaldırıcı Derecesi

$$\text{FKD} = \frac{\text{FVÖK \% değişim}}{\text{Satışlardaki \% değişim}}$$

$$\text{FKD} = \frac{Q (P-V)}{Q (P - V) - F}$$

Q: miktar, P: Fiyat, V: Birim değişken maliyet, F: Sabit maliyet

Finansal Kaldıraç ve Finansal Kaldıraç Derecesi

Finansmanda borç kullanılması durumunda finansal kaldıraç oluşmaktadır.

Finansal kaldıraç işletmenin finansal riskinin ölçüsüdür.

Finansal kaldıraç, işletmenin borçlanması durumunda, borçların karlılığı ne derecede etkilediğini ortaya koymaya yarayan bir analiz türüdür.

Finansal kaldıraç derecesi ise, FVÖK'daki % değişimin hisse başına karda ne düzeyde değişikliğe yol açtığını gösteren orandır.

Finansal Kaldıraç ve Finansal Kaldıraç Derecesi

$$\text{FinKD} = \frac{\text{HBK \% değişim}}{\text{FVÖK \% değişim}}$$

$$\text{FinKD} = \frac{Q (P-V) - F}{Q (P - V) - F - \text{Faiz Gideri}}$$

Q: miktar, P: Fiyat, V: Birim değişken maliyet, F: Sabit maliyet

Birleşik Kaldıraç

Faaliyet ve finansal kaldıraç derecesinin toplu olarak etkisinin ölçülmesine birleşik kaldıraç adı verilmektedir.

Birleşik kaldıraç= Faaliyet Kaldıracı x Finansal Kaldıraç

Örnek: X işletmesinin birim satış fiyatı 10 TL, birim değişken gideri 5 TL ve sabit giderleri toplamı 20.000 TL'dir. İşletmenin ödemesi gereken yıllık faiz ödemesi 5.000 TL ise 10.000 birim üretim yapması durumunda,

- Faaliyet kaldıracını hesaplayınız. (1,67)
- Finansal kaldıraç derecesini hesaplayınız. (1,2)
- Birleşik kaldıraç derecesini hesaplayınız.(2,004)

Kaldıraç Derecesi ve Risk

- Kaldıraç derecesi bir işletmenin karşılaşacağı risk derecesiyle ilgilidir. Faaliyet kaldıracı, işletmenin yatırımlarının riski yanında satışlarının ve maliyetlerinin değişebilirliğine bağlı olarak ortaya çıkan riskiyle de ilgilidir.
- Genel bir kural olarak faaliyet ve finansal kaldıraçtan oluşan toplam kaldıraç arttıkça, işletmelerin risk dereceleri de artmaktadır.
- İşletme tarafından arzulanan belirli bir kaldıraç derecesini sağlamak için faaliyet ve finansman kaldıraçları çeşitli şekillerde birleştirilebilir.

6. ÜNİTE

Finansal Planlama ve Kontrol

Finansal Planlama

- **Finansal Planlama**, işletmenin gelecekte bir bütün olarak hangi noktada olmasının istendiğinin belirlenmesidir.
- Finansal planlama finans yöneticisinin zamanının önemli bir kısmını kapsamaktadır.
- Firmanın ileriye dönük faaliyetleri finansal planlama olarak adlandırılmaktadır.

Finansal Planlamanın Önemi

- Finansal planlama, finansal yapının nakit akışlarına ve karlılığa etkisini görmemizi sağlar.
- Finansal planlama sayesinde işletmeler, satışların düşmesi, hammadde tedarikinde karşılaşılan sorunlar gibi pek çok olumsuzluk yaşanması halinde daha kolay uyum sağlamaktadır.
- Finansal planlama, farklı tarihlerdeki para girişlerinde ve çıkışlarında uyumlaştırma sağlamaktadır. Böylece daha etkin nakit yönetimi gerçekleştirilmiş olur.

Finansal Planlama Türleri

▪ Süre bakımından;

1. Kısa süreli finansal planlar,
2. Orta ve uzun süreli finansal planlar,

▪ İşletmenin amacı bakımından;

1. Olağan finansal planlar,
2. Özel finansal planlar,
3. Olağanüstü finansal planlar,

Finansal Planlama ve Tahmin

- Finansal planlamanın yapılabilmesi için bir takım varsayımlara ve tahminlere ihtiyaç duyulmaktadır.
- Tahmin finansal planlama süreci tahminlerle başlamaktadır.
- Finansal planlama yapılırken kullanılan tahmin yöntemleri şunlardır;
 - Satışların yüzdesi yöntemi
 - Günlük satış tutarı yöntemi
 - Regresyon yöntemi
 - Oranlar yöntemi

Satışların Yüzdesi Yöntemi

- Bu yöntemde geçmiş bilanço kalemleri ile satışlar arasındaki ilişki belirlenerek, ilişkinin gelecekte de devam edeceği varsayımıyla proforma mali tablo hazırlanır.
- Bu yöntem için öncelikle satışlardan etkilenip etkilenmeyen bilanço kalemleri tespit edilir.
- Satışlardan etkilenen bilanço kalemleri;
 - Aktif kalemler; hazır değerler, alacaklar, stoklar ve maddi duran varlıklar,
 - Pasif kalemler; ticari borçlar, ödenecek giderler ve ödenecek vergiler.
- Etkilenmeyen kalemler ise iştirakler, menkul kıymetler ve sermayedir.

Günlük Satış Tutarı Yöntemi

- Bu yöntemde öncelikle bilanço kalemlerinin kaç günlük satışa eşit oldukları bulunur. Daha sonra tahmini satış tutarına bağlı olarak her bir bilanço kaleminin değeri hesaplanır.
 - 1. adım: Satışların günlük tutarı bulunur.
 - 2. adım: Bilanço kalemlerinin her birinin günlük satış tutarına bölünmesiyle günlük satış cinsinden değeri bulunur.
 - 3. adım: Tahmini satış tutarının günlük tutarı bulunur.
 - 4. adım: tahmini günlük satış tutarı ile 2. adımdaki hesaplanan gün değerleri çarpılarak proforma bilanço hazırlanır.

Regresyon Yöntemi

- Bu yöntemde bilanço kalemleri satışların bir fonksiyonu olarak ele alınmaktadır.
- Bilanço kalemleri bağımlı değişken, satışlar ise bağımsız değişken olarak kabul edilerek satışlar ile bilanço kalemleri arasındaki ilişki regresyon denklemi şeklinde yazılmaktadır.
- Bu denklem $y = a + b x$ şeklindedir.
 - y = ilgili bilanço kalemleri.
 - x = satış kalemi
 - b = satışlardaki değişimin bilanço kaleminde yer alacağı değişmeyi ifade eden regresyon katsayısı
 - a = Denklem sabiti

Oranlar Yöntemi

- Bu yöntem genellikle yeni kurulan işletmelerin praforma mali tablo düzenlenmesinde kullanılmaktadır.
- Bu yöntemde işletmelerin faaliyette bulunduğu sektöre ilişkin tipik oranlar ile tahmin edilen satışlar kullanılmaktadır.

(Örnek sayfa 149)

Fon Akım Tablosu Hazırlanması

- Fon akım tablosu bir işletmenin belirli bir dönemde sağlamış olduğu kaynaklar ile bu kaynakların kullanım yerlerinin belirtildiği tablodur.
- Proforma fon akım tablosu ise işletmenin gelecek dönemlerde sağlayacağı tahmin edilen fon kaynakları ile bu fon kaynaklarının tahmini kullanım yerlerini gösteren tablodur.
- Fon akım tablosunun hazırlanması şu konulara ışık tutmaktadır;
 - Firmaların gelecek dönemlerde sağlayacağı fon kaynaklarının tutarı,
 - Firmanın fon ihtiyacı,
 - Kaynakların ihtiyaçlar için yeterli olup olmayacağı,
 - Kaynaklar yeterli değil ise ilave kaynak temini

Finansal Planlama ve Bütçeleme Süreci

- Finansal planlama faaliyetinde temel araç bütçelerdir.
- **Bütçe**, bir yıllık yada dönemlik finansal faaliyetlerin rakamlara dökülmüş ve özetlenmiş halidir.
- Bir işletme nakit çıkışı yada nakit girişini ifade eden nakit akımları 3 grupta toplanır;
 - Satışlardan doğan nakit akımları,
 - Faaliyetlerden doğan nakit akımları,
 - Finansmandan doğan nakit akımı,

Finansal Planlama ve Bütçeleme Süreci

Planlamadan istenen faydaların sağlanabilmesi için;

- Planlamanın amaç değil, bir araç olduğu,
- Planların, değişen koşullara uyum sağlayabilecek esnekliğe sahip olması,
- Planlama sürecine yalnızca yöneticilerin değil, uygulamacıların da katılması,
- Planlamada yalnızca maliyetler ve kısa süreli karlılık üzerine yoğunlaşılması, aynı zamanda yeni iş alanları yaratma, uygun olmayan alanlardan çekilme gibi faaliyetlere de önem verilmesi gerekmektedir.

Nakit Bütçesi

Nakit bütçesi, bir işletmenin gelecekteki bir zaman dönemi içindeki nakit giriş ve çıkışları tahmin edilerek gerekli düzenlemelerin yapıldığı bir planlama faaliyetidir.

Diğer bir ifade ile, gelecek dönemlere ilişkin nakit giriş ve çıkışlarının tahmin edilip özetlendiği bütçedir.

Nakit bütçesinin hazırlanmasında ilk aşama bütçenin kapsayacağı sürenin belirlenmesidir. Nakit bütçesi günlük, haftalık, aylık ve yıllık olarak hazırlanabilmektedir.

7. ÜNİTE

Çalışma Sermayesi Yönetimi

TANIM

- İşletmeler kısa vadede nakit, menkul kıymet, alacaklar, stoklar ve diğer dönen varlıkların yönetimine odaklanmaktadırlar.
- Bu varlıklara genel olarak çalışma sermayesi adı verilmektedir.
- Başka bir ifade ile çalışma sermayesi, işletmelerin günlük faaliyetlerini devam ettirebilmesi için gerekli olan sermayedir.
- Genel olarak çalışma sermayesi işletmenin dönen varlıklarından oluşmaktadır. Buna **brüt çalışma sermayesi** adı verilmektedir.
- **Net çalışma sermayesi** ise dönen varlıklar ile kısa vadeli borçlar arasındaki farkı ifade etmektedir.

Çalışma Sermayesi Yönetiminin İşletmeler Açısından Önemi

- Çalışma sermayesi yönetimine ayrılan süre
- Dönen varlıklara yapılan yatırım tutarı
- İşletmenin iş hacmiyle çalışma sermayesi arasındaki ilişki
- Çalışma sermayesi ile işletmenin kârlılığı arasındaki ilişki
- Çalışma sermayesinin küçük işletmeler açısından önemi

Çalışma Sermayesinin Özellikleri

- Çalışma sermayesinin unsurları bölünebilir niteliktedir.
- Çalışma sermayesinin unsurlarının vadesi bir yıldan kısa ve nakittir.
- Çalışma sermayesi unsurları hareketli olup, birbirleriyle yakından ilişkilidir.
- Çalışma sermayesi kararları kısa sürede revize edilebilir.
- Çalışma sermayesi yatırımlarının işletmenin risk derecesine etkisi daha sınırlıdır.

Çalışma Sermayesi Türleri

- **Sürekli çalışma sermayesi**, çalışma sermayesinin süreklilik arz eden bölümüdür.
- **Geçici (Dalgalanan) çalışma sermayesi**, çalışma sermayesinin iş hacmine paralel olarak değişen bölümüdür.
- **Olağanüstü çalışma sermayesi**, belirsizliklerdeki artış nedeniyle çalışma sermayesi varlıklarına fazladan yapılan yatırımdır.

Çalışma Sermayesi Unsurları

- Nakit
- Menkul kıymetler
- Alacaklar
- Stoklar
- Diğer Dönen Varlıklar

Nakit Yönetimi

- Nakit yönetimi para ve vadesiz mevduat anlamında kullanılmaktadır.
(hazır değerler)
- **Nakit yönetimi**, nakit giriş ve çıkışlarını göz önüne alarak işletmede bulundurulması gereken en uygun nakit miktarının belirlenmesidir.
- İşletmelerin ellerinde günlük faaliyetlerini devam ettirebilecek kadar nakit bulundurması gerekmektedir.
- Aksi takdirde işletme likitidite sıkışıklığına girebilir.
- Ancak ihtiyaç fazlası nakit bulundurmakta işletme açısından olumsuz olmaktadır.

Nakit Yönetimi

İşletmeler 3 temel nedenle nakit bulundurmaktadırlar.

- İşlem nedeni ile (günlük faaliyetlerin devamlılığı için)
- İhtiyat nedeni ile (beklenmeyen gelişmelere karşı tedbir amacıyla)
- Spekülasyon nedeni ile (karlı yatırımları kaçırmamak için)

Nakit Yönetimi

Nakit bulundurulmasını belirleyen faktörler şunlardır;

- İşletmenin nakit yönetim politikası,
- Cari likidite durumu,
- İşletme yönetiminin likidite ve risk konusundaki tercihleri,
- Borçların vade yapısı,
- İşletmeni borçlanma yeteneği,
- Kısa ve uzun dönemdeki tahmini nakit akımları.

Alacak yönetimi

Alacak yönetimi firmanın alacak politikasının düzenlenerek işletmenin piyasa değerini maksimize edecek alacak düzeyinin belirlenmesidir.

Alacak yönetimi uygulanırken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta vade uyumudur.

Ayrıca alacak politikası ile ilgili alternatif tahsilat yöntemleri de göz önüne alınmalıdır.

Alacak yönetimi

Alacak yönetiminde şunlara dikkat edilmelidir.

- Alacak tahsili işletmenin öncelikli konusu olmalıdır.
- İşletmenin alacak politikası olmalıdır.
- Bu politika işletmenin çalışanları ve müşteriler için bilinmelidir.
- Yeni müşterilere karşı profesyonel yaklaşılmalıdır.
- Her müşteri için kredi limiti tahsis edilmelidir.
- Vade farkı yüksek ve caydırıcı olmalıdır.
- Alacakların yaşlandırılması yapılarak tahsil edilmeyen alacaklar tespit edilmelidir.

Stok yönetimi

- Stok yönetimi, satışlar ve üretimi dikkate alarak firmada bulundurulması gereken optimal stok miktarının belirlenmesidir.
- Yüksek stok miktarı işletmenin maliyetlerini artırırken, düşük stok miktarı da müşteri kaybına yol açmaktadır.
- Stok düzeyi genellikle işletmenin özelliklerine, sektör ortalamasına göre değişmektedir.

Stok yönetimi

Stok miktarı belirlenirken şunlara dikkat edilmelidir;

- Uygun stok düzeyinin sürdürülmesi,
- Miktar ve değer analizlerinin yapılması,
- Uygun sipariş politikalarının uygulanması,
- Hammadde, yarı mamul ve mamul stoklarının detaylı analizi,
- Fire ve bozulmaların detaylı kontrolü.

Amaç: stok yönetimi yaparak stoklara bağlanan paranın maliyetinin azalması.

Stok yönetimi

Ekonomik sipariş miktarı; Her siparişte toplam stok maliyetlerini minimum kılan optimum tutardır.

ESM aşağıdaki formül yardımıyla hesaplanır;

$$ESM = \sqrt{\frac{2SP}{C}}$$

S: Birim kullanımı

P: sipariş başına gider

C: Birim başına taşıma maliyeti

Stok yönetimi

Stok yönetiminde etkinlik için,

- Satınalma ve depolama sisteminin etkinliğinin gözden geçirilmesi,
- Her stok kaleminin kullanım miktarı ve sıklığının belirlenmesi,
- Üretimde yoğun kullanılan kalemlerin daha sık kontrol edilmesi,
- Sürümü ağır, modası geçmiş malların hızla satılması,
- Fason üretim imkanlarından yararlanılması,
- Stokların arka kapıdan çıkışının önlenmesi.

Çalışma Sermayesi Döngüsü

- **Çalışma sermayesi döngüsü**, üretim için harcanan nakdin işletmeye kaç günde geri döndüğünü gösteren süredir.
- Yüksek bir çalışma sermayesi döngüsü firmaların kısa süreli borçlarının ödenmesini kolaylaştırmaktadır.
- **Faaliyet döngüsü**, hammadde stoklarının firmaya ulaşması ile satışlardan doğan alacakların tahsil edilmesi arasında geçen süredir.

Faaliyet döngüsü= Stok Devir Süresi + Alacak devir Süresi

- **Nakit döngüsü**, Hammadde alımları için ödemenin yapılması ile satışlardan doğan alacakların tahsil edilmesi arasında geçen süredir.

Nakit döngüsü= Faaliyet döngüsü – Borç ödeme süresi

Çalışma Sermayesinin Yeterliliği

Çalışma sermayesi düzeyi şunlara bağlıdır;

- İşletmenin niteliği ve faaliyette bulunduğu sektör,
- Üretim süreci ve tedarik süreci,
- Satılacak malların birim maliyeti,
- İşletmenin satış hacmi,
- Satın alma ve satış koşulları,
- Stok devir hızı ve alacak devir hızı,
- Dönen varlıkların değer kaybetme olasılığı,
- Konjonktürel hareketler ve mevsimsel dalgalanmalar,
- Örgütsel yapı ve teknoloji.

Çalışma Sermayesinin Yeterliliği

Çalışma sermayesi yetersizliğini belirlemede aşağıdaki göstergelerden yararlanılmaktadır.

- Dönen varlıkların kısa süreli borçları karşılayamaması,
- Borçların zamanında ödenememesi,
- Yetersiz stok ile çalışılması,
- Vade farkı gelirlerinden yararlanılmaması,
- Uygun koşullarda girdi sağlanamaması,
- Değişen Pazar koşullarına zamanında uyum sağlanamaması,
- İşletme ile ilgili kamu oyuna olumsuz haber yayınlanması,
- Borsaya kayıtlı firmaların değer kaybetmesi.

Çalışma Sermayesi Yatırım Politikası

- **Atak Çalışma Sermayesi Politikası:** Dönen varlıklara yatırımın azaltılması, likiditenin düşük tutulması ve risk düzeyinin artırılarak dönen varlık yapısı oluşturulmasıdır.
- **İhtiyatlı Çalışma Sermayesi Politikası:** Dönen varlıklara daha fazla yatırım yapılarak likiditenin yüksek tutulması ve risk düzeyinin düşürülerek varlık yapısının oluşturulmasıdır.
- **Normal Çalışma Sermayesi Politikası:** Bu iki yaklaşımın ortasında, optimum düzeyi hedefleyen politikadır.

Çalışma Sermayesinin Finansmanı

Kısa ve uzun vadeli borçlanma ile ilgili farklılıklar şunlardır;

- Kısa vadeli borçlanma uzun vadeli borçlanmaya göre daha hızlı ve kolay gerçekleşir.
- Konjonktürel nedenlerle sermaye ihtiyacı ortaya çıktığında uzun vadeli borçlanma tercih edilmez.
- Uzun vadeli borçların maliyeti kısa vadeli borçlara göre daha yüksektir.
- Kısa vadeli borçların riskliliği uzun vadeli borçlara göre daha yüksektir.
- Uzun vadeli borçlar daha çok büyük ölçekli firmalar ve karlılığı yüksek olan projelerde kullanılmaktadır.

Çalışma Sermayesinin Finansmanı

- **Dengeli Finanslama Stratejisi:** Duran varlıklar ile çalışma sermayesinin süreklilik gösteren kısmının uzun vadeli yabancı kaynaklarla, çalışma sermayesinin dalgalanma gösteren kısmının ise kısa vadeli yabancı kaynaklarla finanse edilmesidir.
- **İhtiyatlı Finanslama Stratejisi:** İşletme varlıklarının tamamının yada büyük bir kısmının uzun vadeli yabancı kaynaklarla finanse edilmesi, kısa vadeli yabancı kaynak kullanımının oldukça az olmasıdır.
- **Atak Finanslama Stratejisi:** Dura varlıkların uzun vadeli yabancı kaynaklarla, dönen varlıkların ise kısa vadeli yabancı kaynaklarla finanse edilmesidir.

Çalışma Sermayesi İhtiyacının Belirlenmesi

- Finans yöneticisinin en önemli görevlerinden bir tanesi çalışma sermayesi ihtiyacının doğru belirlenmesidir.
- Çalışma sermayesi ihtiyacını belirleyen faktörler şunlardır,
 - Ortalama stoklar,
 - Yıllık satışlar,
 - Yıllık genel giderler,
 - Brüt ve net kar marjı,
 - Satıcılara ödeme süresi,
 - Müşterilere sunulan ödeme süresi,
 - Mevsimsel ve konjonktürel değişimler.

Çalışma Sermayesi İhtiyacının Belirlenmesi

İşletmenin nakit gereksinimi aşağıdaki yöntemle belirlenmektedir.

Nakit gereksinimi= günlük giderler x sermayenin bağlı kalış süresi

Örnek: Bir işletmede kullanılan günlük sermaye 90.000 TL, hammadde ve malzemelerin ortalama stok süresi 15 gün, mamullerin ortalama stok süresi 30 gün, kredili satışlarda ödeme süresi 20 gün ise işletmenin nakit gereksinimi ne kadardır?

Nakit gereksinimi= $90.000 \times (15+30+20) = 5.850.000$ TL

Çalışma Sermayesi, Risk ve Karlılık

- Kısa vadeli borçlanma işletme açısından yüksek risk taşımaktadır.
- Bilançoda varlık kalemleri likidite derecelerine göre sıralanmıştır. Dönen varlıklardan sabit varlıklara doğru likidite azalmakta, kârlılık artmaktadır.
- Dolayısıyla dönen varlıklar içinde likit varlıkların oranı arttıkça işletmenin riski ve kârlılığı azalır.
- Çalışma sermayesinde karlılık ve risk yatırım ile finansman politikasındaki değişimlerden etkilenir.
- Çalışma sermayesi yönetimi risk ve karlılık arasında bir denge kurmayı gerektirir.

8. ÜNİTE

Kısa Vadeli Finansman

Tanım

- Kısa vadeli finansman, işletmelerin dönen varlıklarını finanse etmek için kullandığı yabancı kaynaklardır.
- Bu kaynakların vadesi bir yıldan kısadır.
- Kısa vadeli kaynak ihtiyacı, işletmenin faaliyet faaliyet hacmine, satış ve kredi politikasına ve sermaye yapısına göre belirlenmektedir.
- Kısa vadeli yabancı kaynaklar uzun vadeli kaynaklara göre daha kolay temin edilmekte ve daha ucuz olmaktadır ancak riiskliliği daha yüksektir.

Genel Olarak Kısa Vadeli Finansman Kaynakları

- Ticari Krediler,
- Repo,
- Menkulleştirme,
- Finansman Bonosu,
- Banka Kredileri
- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Ticari Krediler (Satıcı Kredileri)

- Satışları arttırma aracı olarak kullanılan satıcının alıcıya tanıdığı ödeme süresidir.
- Başka bir ifade ile vadeli hammadde alımıdır.
- Bu krediler genellikle bankalardan kredi çekmek için yeterli kredi değerliliği olmayan firmalar tarafından kullanılmaktadır.
- Satıcı kredilerininin maliyeti diğer kredilere göre daha yüksektir.
- Satıcı kredilerinde teminat vadeli alım yapan firmanın ticari itibaridir.

İç iskonto ve Dış İskonto

- İç iskonto aşağıdaki formül yardımıyla bulunur;

$$\text{Bugünkü değer} = \frac{\text{Gelecekteki Değer}}{1 + (\text{iskonto oranı} \times \text{vade}/360)}$$

- Dış iskonto aşağıdaki formül yardımıyla bulunur;

$$\text{Bugünkü değer} = \text{Gelecekteki Değer} (1 - (\text{iskonto oranı} \times \text{vade}/360))$$

Gerisatınalma Anlaşmaları (Repo)

- Bir menkul kıymetin belirli bir tarihte, belirli bir fiyattan gerisatınma taahhüdü ile satımına **repo** denir.
- Menkul kıymetlerin gerisatma taahhüdü ile satınalınmasına ise **ters repo** denir.
- Bu işlemde parayı kullanan taraf repo yapan taraf iken, parayı kullandıran taraf ters repo yapan taraftır.
- Repo işlemini yetkili banalar ve aracı kurumlar gerçekleştirmektedir.
- Genellikle gecelik faiz yada O/N faiz olarak adlandırılmaktadır.

Geri Satınalma Anlaşmaları (Repo)

- Repoya konu olabilecek menkul kıymetler şunlardır;
- Devlet tahvilleri,
- Hazine bonosu,
- Banka bonoları ve banka garantili bonolar,
- Kamu ortaklığı idaresince ve toplu konut idaresince ihraç edilen borçlanma araçları,
- Diğer borçlanma senetleri (VDMK hariç)

Menkulleştirme

- Alacakların teminat gösterilerek çıkarılan borçlanma araçlarına Varlığa Dayalı Menkul Kıymet (VDMK) adı verilmektedir.
- Bu işleme menkul kıymetleştirme yada menkulleştirme adı verilmektedir.
- VDMK çıkarılması;
 - Likiditenin artırılması,
 - Finans kaynaklarının çeşitlendirilmesi,
 - Faiz riskinin azaltılması konularında avantaj sağlar.

Finansman Bonosu

- İhraççıların borçlu sıfatıyla çıkardıkları kısa vadeli borçlanma araçlarına finansman bonosu adı verilmektedir.
- Vadesi 60 günden az 360 günden çok olamaz. (en fazla bir yıl)
- Finansman bonoları iskontolu olarak ihraç edilir.
- Spk düzenlemelerine göre finansman bonoları;
 - Anonim şirketler,
 - KİT ler,
 - Mahalli idareler ve bunların kuruluş, idare ve işletmeleri tarafından ihraç edilmektedir.

Finansman Bonosu

Türleri;

- A Tipi, garantisiz finansman bonolarıdır.
- B tipi, Ortaklığa karşı taahüt edilmiş ve banka kredisi ile desteklenen finansman bonolarıdır.
- C Tipi, Banka garantisi ile çıkarılan finansman bonolarıdır.
- E Tipi, Hazine garantisi ile çıkarılan finansman bonolarıdır.
- F Tipi, Başka bir AŞ'nin ödeme garantisi ile çıkarılan finansman bonolarıdır.

Banka Kredileri

- Kredi, belli bir süre sonra geri almak kaydıyla bir satın alma gücünün başka bir kimseye devredilmesidir.

Banka Kredilerinin Unsurları

Zaman

Güven

Risk

Kredilendirme Süreci

- İşletmenin kredi talebi ve ön görüşme,
- Mali tabloların analizi ve istihbaratı,
- Kredi değerliliğinin ölçülmesi ve kredi yapılandırma,
- Kredi teklifi ve değerlendirilmesi,
- Belgeleme ve teminatlandırma,
- Kredi kullandırımı,
- Kredi izleme,
- Kredinin kapanması,

Kredi Analizinde 5C Kuralı

- Karakter (Character)
- Kapasite (Capacity)
- Sermaye (Capital)
- Teminat (Collateral)
- Ekonomik Koşullar (Conditions)

Kredi Türleri

- Nakdi Krediler,
- Spot Krediler,
- İştira – İskonto Kredileri,
- Rotatif Nakit Krediler,
- Prefinansman Kredisi,
- Döviz Kredileri ve Dövizle endeksli Krediler,
- Eximbank Kredileri

Kredi Türleri

- **Nakdi Krediler:** Belirli bir vade sonunda faizi ile birlikte ger alınmak üzere tüzel ve gerçek kişilere bankalar tarafından verilen kredilerdir. Bankalar kredinin niteliğine göre ve tutarına göre teminat isteyebilirler.
- **Spot Krediler:** Firmaların kısa süreli nakit ihtiyaçlarını karşılamak için aldığı vadesi geldiğinde tek seferde ödemesi yapılan kredilerdir. Bu kredilerde müşteri istese de ara ödeme yapılmaz. Maksimum kredi vadesi 360 gündür.
- **İştira – İskonto Kredileri:** Ticari işlemlerden doğmuş ve henüz vadesi gelmemiş ticari senetlerin nakde çevrilebilmesine olanak sağlayan bir kredi uygulamasıdır.

Kredi Türleri

- **Rotatif Nakit Krediler:** Belirlenen vade ve limit içinde kalınmak şartıyla firmanın, imza ve nakit karşılığında istenen zaman ve miktarda para çekmesine, istendiği zamanda krediyi tamamen kapamasına imkan tanıyan kredi türüdür.
- **Prefinansman Kredisi:** Uluslar arası ticaretin (ithalat – ihracat) finansmanında kullanılmak üzere verilen kredilerdir. Bu kredi, işletme veya onun adına hareket eden bankanın yurt dışından sağladığı döviz kredilerinin vadeleri sonunda tekrar döviz olarak ödenebilmesi için bankanın verdiği garanti olarak tanımlanmaktadır. Vadesi en fazla 1 yıldır ve mutlaka muhabir banka gerektirir.

Kredi Türleri

- **Döviz Kredileri ve Döviz endeksli Krediler:** İhracata dönük satışları ile döviz kazandırıcı faaliyetlerin finansmanı amacıyla işletmelerin kullandıkları kredilerdir. Bir döviz cinsinden faiz belirlenerek alış yapılır ve TL olarak kullanılır. Genellikle dış ticaretin finansmanında kullanılır.
- **Eximbank Kredileri:** İhracatın geliştirilmesi ve ihracatçıya daha düşük maliyetli fon kaynağı sağlanması amacıyla Eximbank tarafından verilen kredilerdir. Bu krediler ihracatçılara ihracat taahhüdü ile kullanılmaktadır. Bu krediler vergi, resim v harçlardan muaf olduğu için daha düşük maliyetli olmaktadır.

Diğer Kısa Vadeli Kaynaklar

- Gayrinakdi krediler
- Teminat Mektupları
- Kabul kredisi (Aval Kredisi)
- Referans Mektupları

Uluslararası Ödeme Şekilleri

Uluslar arası ticarete satıcı ve alıcının farklı ülkelerde olması, birbirlerini tanımaması, ülkeler arasındaki hukuki farklılıklar ve genelde yapılan işlerin büyük tutarda olması nedeniyle bu tür ticaret daha riskli olmaktadır.

Bu nedenlerle farklı ödeme yöntemlerinin kullanılmasını gerektirir. Bu yöntemler.

- Peşin ödeme,
- Mal mukabili ödeme,
- Vesaik Mukabili ödeme
- Akreditif

Uluslararası Ödeme Şekilleri

- **Peşin ödeme:** İthalatçının ihracatçıya mal bedelini bankası aracılığıyla ödemesi ihracatçının da bedelini tahsil ettikten sonra malı ithalatçıya göndermesi şeklinde gerçekleşmektedir. Bu işlemde risk ithalatçının üstündedir.
- **Mal mukabili ödeme:** İhracatçı mal bedelini tahsil etmeden malı ithalatçıya gönderir, ithalatçı malı teslim aldıktan sonra ödemeyi yapar. Bu işlemde risk ihracatçının üzerindedir.
- **Vesaik Mukabili ödeme:** İthalatçı malı teslim almak için ihtiyaç duyduğu belgeler için ödeme yapmaktadır. Bu işlemde banka ödememe riskini üstlenmezler. Bu yöntem iki taraf içinde daha az risklidir.
- **Akreditif:** İhracatçının malı sattığı anda bedelini alma, ithalatçının da bedeli ödediği anda mala sahip olma isteğini karşılayan bir ödeme ve finansman şeklidir.

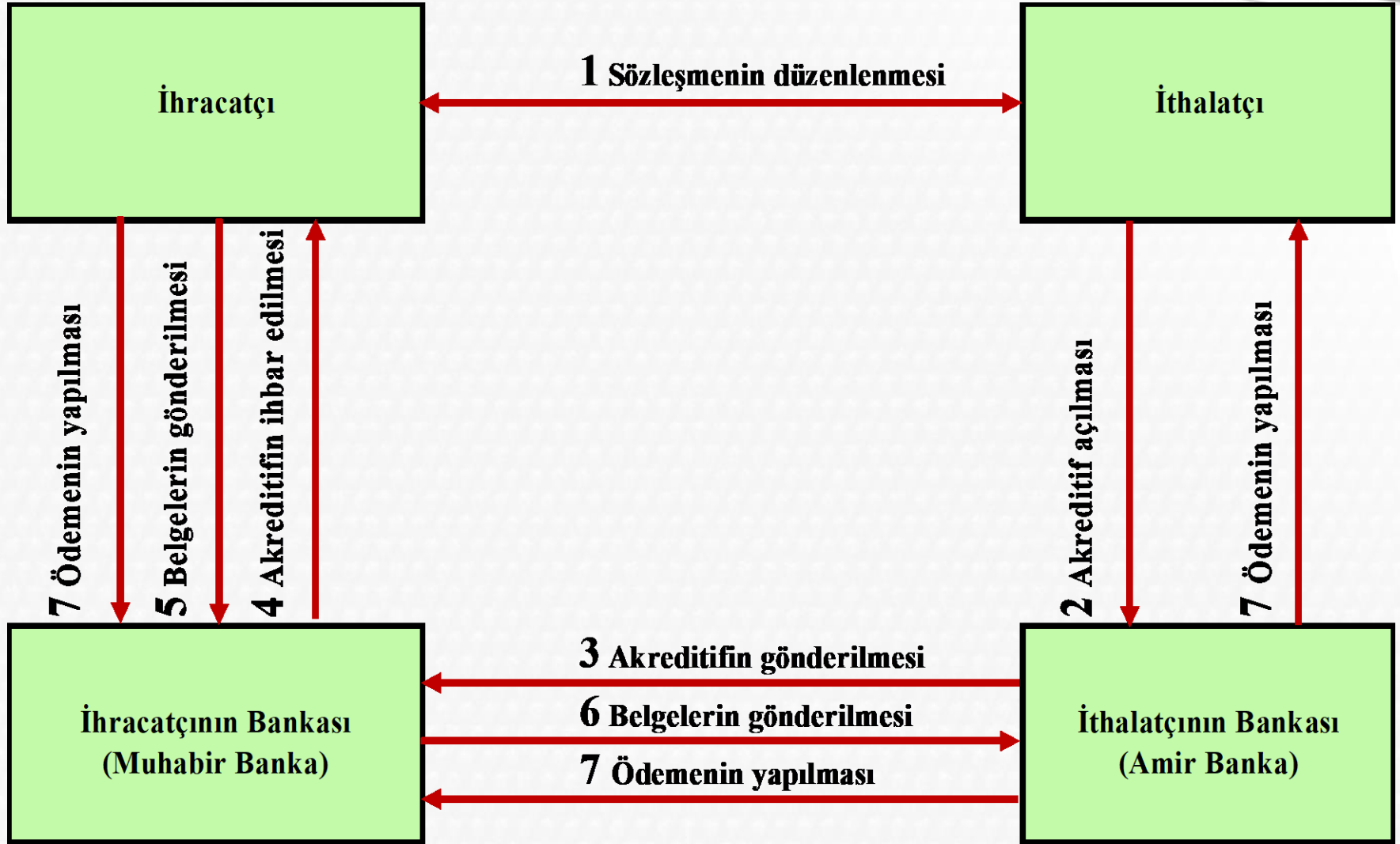
Akreditif

- Belirli koşulların yerine getirilmesine bağlı bir ödeme taahhüdüdür.
- İki ayrı ülkedeki, birbirinin mali durumunu bilmeyen ve ticari ahlakını tanımayan iki işletmenin mal alışverişlerinde kolaylık sağlar.
- Tarafların, zarar görmelerini önlemek amacı güder.
- Akreditifte taraflar:
 - Amir (ithalatçı)
 - Amir banka (ithalatçının bankası)
 - Lehtar/Muhabir banka (ihracatçının bankası)
 - Lehtar (İhracatçı)

Akreditif

- Belirli koşulların yerine getirilmesine bağlı bir ödeme taahhüdüdür.
- İki ayrı ülkedeki, birbirinin mali durumunu bilmeyen ve ticari ahlakını tanımayan iki işletmenin mal alışverişlerinde kolaylık sağlar.
- Tarafların, zarar görmelerini önlemek amacı güder.
- Akreditifte taraflar:
 - ithalatçı
 - Amir banka (ithalatçının bankası)
 - Muhabir banka (ihracatçının bankası)
 - İhracatçı

Akreditifin Süreci

Akreditif Türleri

- **Dönülebilir (Kabili Rücu) Akreditif:** İthalatçı yada bankası tarafından ihracatçıya haber verilmeden değiştirilebilen yada iptal ettirilebilen akreditif türüdür. Bu tür akreditif ihracatçı açısından yüksek risk taşımaktadır. İthalatçı açısından ise avantajlıdır.
- **Dönülemez (Gayri Kabili Rücu) Akreditif:** Süresinden önce bankanın onay olmadan değiştirilmesi ve iptali mümkün olmayan akreditif türüdür.
- **Teyitli Akreditif:** İhracatçının akreditif açan bankaya (amir banka) güvenmemesi durumunda başka bir bankadan teminat istemesi şeklinde uygulanan akreditif türüdür.

Akreditif Türleri

- **Rotatif Akreditif:** Şartlara göre kısmen yada tamamen kullanıldığında değişiklik gerektirmeden önceden belirlenen tutarda yenilenen akreditiftir. Yenilemedeki amaç ilk akreditif şartlarına uygun olmak şartıyla ihracatçının yeniden ihracat yapmasının sağlanmasıdır.
- **Devredilebilir Akreditif:** İhracatçının talimatı ile akreditifin açıldığı bankadan bir veya birden fazla ihracatçının kullanımına izin veren akreditif türüdür. Üzerinde devredilebilir yazması zorunludur ve aksi belirtilmedikçe bir akreditif ancak bir kez devredilebilir.
- **Red Clause Akreditif:** Muhabir bankanın ihracatçının sevk belgelerini ibraz etmeden önce avans ödemesinde bulunduğu akreditif ödemesidir.

Akreditif Türleri

- **Green Clause Akreditif:** İhracatçının mal sevkinden önce akreditiften tahsilat yapma olanağı sağlayan akreditif türüdür.
- **Karşılıklı Akreditif:** İhracatçı firmanın aynı zamanda ithalatta yapması durumunda, bu firmanın satış yapacağı ülkede lehine açılmış bulunan akreditifi güvence göstererek, kendisinin ithalat yapacağı ülkedeki ihracatçı lehine açılan akreditif türüdür.
- **Stand – By Akreditif:** Bu tür akreditifler bir ödeme aracından çok bir garanti aracıdır. Taraflar arasında yapılan sözleşmelerde, taraflardan birisinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumuna karşın açılan akreditif türüdür.

Factoring

- İşletmelerin kredili satışlarından doğan alacaklarını devretmesi yoluyla faktoring şirketinin sağladığı, alacaklarının tahsili, takibi, muhasebe ve ön ödeme hizmetlerinden yararlanılması işlemidir.
- Faktoring işlemi sadece kısa vadeli alacaklar için söz konusu olup vade genelde 30 ile 120 gün arasında değişmektedir.
- Faktoring işleminin 3 temel fonksiyonu vardır;
 - Finansman
 - Hizmet
 - Risk üstlenme

Factoringin Maliyeti

- Faktoring maliyeti iki bölümden oluşmaktadır, Bunlar komisyon ve firmaya avans ödemesi yapıldığında oluşan faizdir.
- Komisyon oranı genellikle faturanın %1'i ile %3'ü arasında değişirken, faiz oranı olarak cari faiz oranı kullanılır.

Örnek: K işletmesi ticari faaliyetlerinden dolayı 180 günlük ve 80.000 TL alacağını vadesinden önce faktoring şirketine devrederek finansman sağlamak istemektedir. Faktoring şirketi, hizmet ve riski üstlenme karşılığında alacak tutarının %2'sini, verilecek nakit karşılığında yıllık %15 faiz uygulamaktadır. Sözleşmeye göre alacak tutarının tamamı üzerinden ödeme yapılacaktır. Faktoring işleminin maliyetini hesaplayınız.

Factoringin Yararları

- Factoring ile sağlanan kaynaklar esnektir,
- Alacaklara bağlanan fonların vadesinden önce çözülmesi, fonların başka alanlarda kullanılabilmesine imkan tanımaktadır,
- Faktoring kurumunun senet tahsili dışındaki diğer hizmetlerdende yararlanılabilir.
- Alacak hakkının satışının firmanın bilançosu üzerine etkisi olumludur.
- Bu yöntemle firmalar nakit akışlarını daha iyi planlayabilirler.